

«Τρία πράγματα μᾶς θυμίζουν τὸν χαμένο παράδεισο: τὸ ἄρωμα τῶν λουλουδιῶν, τὸ κελάιδισμα τῶν πουλιῶν καὶ τὸ γέλιο τῶν παιδιῶν» (Δημήτρης Νατσιός, δάσκαλος)

Categories : [ΑΝΕΠΙΚΑΙΡΑ](#)

Date : Σεπτεμβρίου 12, 2020

«Διεγέλα τὰ πάντα, γέλωτος ὁρῶν ἄξια, τὰ τοῖς πολλοῖς σπουδαζόμενα» (ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος)

Νομίζω, εἶναι τοῦ Ντοστογιέφσκι ἡ παρακάτω μυρίπνοος φράση: «Τρία πράγματα μᾶς θυμίζουν τὸν χαμένο παράδεισο: τὸ ἄρωμα τῶν λουλουδιῶν, τὸ κελάιδισμα τῶν πουλιῶν καὶ τὸ γέλιο τῶν παιδιῶν». Καὶ τὸ γέλιο δὲν εὐφραίνει μόνον τὴν ἀκοή, ἀλλὰ καὶ τὴν ὄραση, τὸ βλέπεις, ζωγραφίζεται στὸ πρόσωπο, πὺ λάμπει ἀπὸ χαρὰ. Κατ' ἐξοχὴν χῶρος γέλιου, παιδιᾶς καὶ χαρᾶς εἶναι ἡ σχολικὴ αἴθουσα. Εἶναι φῶς ἡ αἴθουσα, ἔτσι ἐρμηνεύεται ἐτυμολογικῶς ἡ λέξη. Ὅποιος τὴν ἐπινόησε γιὰ τὰ σχολεῖα, ἦταν ποιητὴς ὁ ἄνθρωπος. Ἡ λέξη πρωτοφανερῶθηκε στὶς «ἀμμουδιές τοῦ Ὁμήρου». Παράγεται ἀπὸ τὸ ρῆμα «αἶθω» πὺ σημαίνει καίω καὶ φωτίζω καὶ λάμπω. Ὁ αἶθριος καιρὸς, ὁ αἰθέριος, ἡ αἰθάλη (=καπνιά), ὁ Αἰθίοπας (ὁ ἔχων καμένη ὄψη, ὁ μαῦρος), ὅλες ἀπὸ τὸ «αἶθω».

Καὶ τὰ σχολεῖα παλιά, πὺ οἱ ἄνθρωποι εἶχαν μεράκι καὶ φιλοκαλία, τὰ ἔχτιζαν ἔτσι ὡστε «ἀπ' τὰ πορτοπαράθυρα νὰ ἔρχεται ὁ κύρ Ἥλιος διαφεντευτῆς». Καὶ «ἀπ' τῆς χώρας, ἀκάθαρτης, πολύβουης, ἀρρωστιάρας, μακριά, χτίστε τὰ σκολειά», ὅπως ὁμορφα ἔγραφε ὁ Κωστὴς Παλαμᾶς.

Τὴν Δευτέρα, 14 Σεπτεμβρίου, ἑορτὴ τῆς «Παγκοσμίου Ὑψώσεως τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῦ Σταυροῦ», τὰ σχολεῖα ἀνοίγουν. Τὴν ἡμέρα πὺ ἡ Ἐκκλησία μας ψάλλει καὶ ὑμνεῖ «τὸν φύλακα πάσης τῆς οἰκουμένης...τὸ ἀήττητον τρόπαιον ..τὸν ἰατρὸ τῶν ἀσθενούντων», θὰ ἐμφανιστοῦμε στὰ σχολεῖα, ἀφύλακτοι καὶ ἠττημένοι. Θὰ ἀγιαστοῦν, ὄχι πρόσωπα, ἀλλὰ μασκοφόροι. Γέλωτος ὁρῶν ἄξια... Μόνο πὺ τὸ γέλιο τῶν παιδιῶν δὲν θὰ τὸ βλέπουμε οὔτε θὰ τὸ ἀκοῦμε.

Τὸ θέμα ἔχει διχάσει πολὺ κόσμο. Σεβόμαστε σίγουρα τὶς ἀπόψεις καὶ τὴν ἐπιστημοσύνη τῶν εἰδικῶν ἰατρῶν. Ὅσα σημειῶνω, τὰ γράφω ὡς δάσκαλος, μὲ τριαντάχρονη ἐμπειρία σχολικῆς αἴθουσας καὶ διδασκαλίας. Εἶναι, νομίζω, δημοκρατικὸ καὶ λογικὸ νὰ καταθέτουμε τὴν γνώμη μας ὡς εἰδικοί τῆς σχολικῆς ἀγωγῆς καὶ ζωῆς. Οἱ γιατροὶ ἐπισημαίνουν τοὺς κινδύνους μετάδοσης καὶ διασπορᾶς τῆς νόσου καὶ προτείνουν ὡς «φάρμακο» τὴν μάσκα καὶ τὴν ὠρα τῆς διδασκαλίας.

Σεβαστό.

Ἄς μετρήσουμε ὅμως καὶ ἄς σκεφτοῦμε κάποια πράγματα, ποὺ ἀφοροῦν τὴν σχολικὴ ζωὴ. Ἐνας μαθητὴς ἀπὸ τὶς ὀκτῶ καὶ τέταρτο τὸ πρῶν, ποὺ χτυπάει τὸ κουδούνι «γιὰ μέσα» - προσευχὴ στὸ προαύλιο πιά δὲν ἐπιτρέπεται καὶ δύσκολα θὰ ξαναδοῦμε - μέχρι τὴν μία καὶ τέταρτο τὸ μεσημέρι, ποὺ χτυπᾶ τὸ κουδούνι γιὰσχόλασμα, θὰ φοράει στὸ πρόσωπό του, θὰ μιλάει, θὰ διαβάζει, θὰ γράφει στὸν πίνακα, «θὰ κινεῖται» μὲς στὴν αἴθουσα μὲ μάσκα. Τὰ τρία διαλείμματα κρατοῦν περίπου σαράντα πέντε λεπτά. Τότε θὰ βγάζει τὴν μάσκα. Ἄρα γιὰ τέσσερις ὥρες καὶ δεκαπέντε λεπτὰ τὰ παιδιὰ θὰ φοροῦν μάσκα. Τὸ ἴδιο βεβαίως ἰσχύει καὶ γιὰ τοὺς ἐκπαιδευτικούς.

Θέλω νὰ ρωτήσω: Μπορεῖ ἓνα 5χρονο, ἓνα 6χρονο παιδάκι νὰ ἀντέξει τόσες ὥρες; Ἐχω παρατηρήσει ἀνθρώπους ποὺ βγαίνουν ἀπὸ πολυκαταστήματα καὶ ἀγορές, νὰ πετοῦν μὲ ἀνακούφιση καὶ ἀγανάκτηση πολλὰς φορές, τὴν μάσκα. Μοῦ θυμίζει κάποιους «λουόμενους» τοῦ καλοκαιριοῦ, ποὺ κάνουν βουτιὲς στὴν θάλασσα, μακροβούτια, καὶ μόλις βγαίνουν στὴν ἐπιφάνεια ξεφυσοῦν ὡσὰν τὶς φάλαινες. Τὰ παιδιὰ, ὡς γνωστόν, δὲν περπατοῦν. Κινοῦνται περίπου μὲ χαμηλὴ πτήση, τρέχουν, φωνάζουν, χοροπηδοῦν, τσιρίζουν, ἰδρώνουν, λαχανιάζουν. Ὅταν θὰ ἐπιστρέφουν στὴν αἴθουσα, μούσκεμα στὸν ἰδρώτα, ἢ μάσκα δὲν θὰ τὰ δυσκολεύει στὴν ἀναπνοή; Καὶ ἂν μᾶς λένε ὅτι δὲν μποροῦν καὶ δὲν ἀντέχουν τί θὰ κάνουμε; Θὰ ἀπαγορεύουμε διὰ ροπάλου τὴν... ἀποκάλυψη, θὰ κόβουμε πρόστιμα ἢ θὰ καταδίδουμε τοὺς παραβάτες στὸν κύριο διευθυντή; (Τοῦ σχολείου, ὄχι τῆς ἀστυνομίας).

Ζοῦμε σὲ χώρα μὲ ὑψηλὲς θερμοκρασίες. Ἄν μᾶς πιάσουν «σαραντάρια», ποὺ σκάει ὁ τζίτζικας, κατὰ τὸ κοινῶς λεγόμενο, τί θὰ γίνε; Μποροῦν νὰ κρατηθοῦν οἱ μάσκες στὸ πρόσωπο τῶν παιδιῶν; Οἱ γιατροὶ τί λένε γι' αὐτό; Τί εἶναι ὑγιεινότερο, ἢ μάσκα στὸ πρόσωπο ἢ ἡ καθαρὴ ἀναπνοή, ἢ εἰσπνοὴ ὀξυγόνου, ἰδίως σὲ μεγάλες πόλεις ποὺ εἶναι ἐπιβεβαρυμένες καὶ μὲ τὴν ρύπανση τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρα; (Δίπλα σὲ σχολεῖα ὑπάρχουν «πολύβουοι» αὐτοκινητόδρομοι).

Νομίζω ὅτι ἴσως χειρότερα τὰ πράγματα νὰ εἶναι γιὰ τοὺς ἐκπαιδευτικούς. Δυστυχῶς ὁ ἐκπαιδευτικὸς κλάδος εἶναι σχετικὰ γερασμένος. Ἄν θυμᾶμαι καλά, ὁ μέσος ὅρος ἡλικίας τους εἶναι κοντὰ στὰ πενήντα. Κερδίζουμε στὸ θέμα τῆς ἐμπειρίας, ὅμως ὑστεροῦμε σὲ θέματα ὑγείας καὶ ἀντοχῆς...

Ἡ λέξη ποὺ εἰσηλθε ἐν εἴδει κατακλυσμοῦ στὸ λεξιλόγιό μας εἶναι ὁ συγχρωτισμός. Πάση θυσίᾳ νὰ ἀποφευχθεῖ ὁ συγχρωτισμός!! Στὰ μικρὰ παιδιὰ, στὸ διάλειμμα, αὐτὸ εἶναι ἀδύνατον. Χρειάζεται νὰ γίνουν διορισμοὶ δασκάλων ἴσοι μὲ τὸν ἀριθμὸ τῶν μαθητῶν. Ἐνας γιὰ κάθε παιδί.

Μὲ θλίψη ἔβλεπα τοὺς μαθητές, ὅταν ἀνοίξαμε λίγο μετὰ τὸ Πάσχα, νὰ περιφέρονται στὴν ἀύλῃ, μὲ τὴν ἀπορία στὰ πρόσωπά τους. Δὲν μπορούσαν νὰ καταλάβουν τί συμβαίνει. Νὰ σφύζουν ἀπὸ ὑγεία καὶ νὰ τὰ περιορίζουμε καὶ νὰ τὰ παρατηροῦμε νὰ ἀποφεύγουν τοὺς φίλους τους καὶ τὸ παιχνίδι... γιὰ νὰ μὴν κολλήσουν. Καὶ ἄς ἔχουμε ὑπ' ὄψιν ὅτι τὰ παιδιά μας σήμερα, τὰ περισσότερα, ζώντας μὲς στὰ ὑπέροχα παιδικὰ τους δωμάτια, διψοῦν γιὰ χῶρο, γιὰ ἀνοιχτωσιὰ καὶ παιχνίδι μὲ συμμαθητές. Προσθέστε καὶ τὴν καθήλωση ἐπὶ ὥρες μπροστὰ στὰ ἠλεκτρονικὰ καλούδια, τὰ ὁποῖα κυριολεκτικὰ τὰ αἰχμαλώτισαν καὶ ροκανίζουν ὥρες πολύτιμες γιὰ τὴν ὑγιῆ ἀνάπτυξή τους. Ἡ καραντίνα ἐπιδείνωσε τὴν κατάσταση, τὸ βιβλίο καὶ ἡ εὐλογημένη μελέτη εἶναι πιά σὲ «κωματώδη κατάσταση». Μπορεῖ νὰ ἐπαίρεται τὸ ὑπουργεῖο, γιατί «δὲν ἄφησε κανένα παιδί πίσω στὴν μάθηση», ὅμως ἔμεινε πολὺ πίσω ἡ μελέτη καὶ οἱ ἐξαρτήσεις ἀπὸ τὶς νέες τεχνολογίες ἐλλοχεύουν. Χωρὶς παιχνίδι καὶ διάβασμα τί παιδεῖα προσφέρουμε; («Τέρπειν καὶ διδάσκειν», συμβουλεύει ὁ Πλάτωνας). Καὶ τὸ παιχνίδι, ὁμόρριζη λέξη μὲ τὸ παιδί, τὸ ἐξασφαλίζει ἐν πολλοῖς, μόνο ἡ σχολικὴ ἀύλῃ. Τὰ παιδιά τοῦ δημοτικοῦ περιμένουν μὲ λαχτάρια νὰ ἀνοίξουν τὰ σχολεῖα, γιὰ νὰ ἀνταμώσουν καὶ νὰ παίξουν μὲ τοὺς συμμαθητές τους.

Δὲν ξέρω, ὅμως κάποια ζημία γίνεται στὴν εὐπλαστὴ καὶ ἀθώα ψυχὴ τους. Τὸ περιρρέον πνεῦμα καχυποψίας καὶ φόβου τίποτε τὸ καλὸ δὲν προοιωνίζεται γιὰ τὴν ἐξέλιξή τους. Ὡς ἀντίλογος προβάλλεται ἡ καλλιέργεια τῆς ὑπευθυνότητας, τοῦ σεβασμοῦ στὸν πλησίον καὶ τῆς ἀλληλεγγύης πρὸς τὸν συνάνθρωπο. Συμφωνοῦμε. Ἄς γνωρίζουμε ὅμως ὅτι ὁ νοῦς τῶν μικρῶν νηπίων καὶ μαθητῶν δὲν χωράει τὸ κακό, ὁπότε εἶναι σίγουρο, ἄς μὴν κρυβόμαστε ὑποκριτικά, ὅτι διαταράσσεται ἡ πνευματικὴ τους ἰσορροπία.

Τέλος πάντων. Ἄς ἀνοίξουν τὰ σχολεῖα, ἄς δοκιμαστεῖ ἡ ὁδηγία στὴν πράξη καὶ βλέπουμε.

Κιλκίς

(Πηγή: christianvivliografia.wordpress.com)